

| CYNGOR SIR YNYS MÔN  |                                                                                                |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Cyfarfod:            | Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd                                                             |
| Dyddiad:             | 10 Rhagfyr 2019                                                                                |
| Teitl yr adroddiad:  | Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol – Adroddiad Blynyddol Drafft ar gyfer 2020/21 |
| Adroddiad gan:       | Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd                                                             |
| Pwrpas yr Adroddiad: | Adroddiad ar gynigion drafft y Panel ar gyfer 2020/21                                          |

## 1.0 Cefndir

Mae Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol (y Panel) yn annibynnol ar lywodraeth ganolog a lleol ac fe'i sefydlwyd yn y lle cyntaf i benderfynu ystod a lefelau lwfansau sy'n daladwy i gynghorwyr cynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol ac i aelodau cyfetholedig â hawliau pleidleisio. Bob blwyddyn, mae'n rhaid i'r Panel lunio Adroddiad Blynyddol sy'n nodi'r math a'r lefelau o daliadau y mae awdurdodau'n gallu neu'n gorfod eu gwneud i'w haelodau ac i aelodau cyfetholedig.

Mae Adroddiad Blynyddol Drafft y Panel ar gyfer 2020/21 wedi'i gyhoeddi ar gyfer ymgynghoriad, sy'n cau ar 10 Rhagfyr 2019. Cyhoeddir yr adroddiad terfynol ym mis Chwefror 2020.

Mae'r Arweinyddion Grwpiau wedi cael gwybod am y newidiadau arfaethedig sy'n effeithio ar yr Awdurdod hwn, fel yr amlinellir isod:

## 2.0 Cyflog Sylfaenol

Bydd y cyflog sylfaenol yn 2020/21 ar gyfer aelodau etholedig prif gynghorau yn **£14,218** – cynnydd o £350 y flwyddyn, sy'n cyfateb i 2.5%.

Bydd y cyflog hwn yn cael ei dalu gan bob prif awdurdod yng Nghymru o 1 Ebrill 2020 i bob un o'i aelodau etholedig oni fydd unrhyw Aelod unigol yn dewis yn bersonol ac yn ysgrifenedig i dderbyn swm is.

## 3.0 Uwch Gyflogau

### 3.1 Nifer yr uwch gyflogau

Bydd y cyfyngiad ar nifer yr uwch gyflogau sy'n daladwy yn parhau, sef cyfanswm o 16 i Ynys Môn, gan gynnwys cyflogau dinesig.

### 3.2 Taliadau i aelodau'r Pwyllgor Gwaith

Ni fydd unrhyw gynnydd ychwanegol yn cael ei dalu i aelodau'r Pwyllgor Gwaith yn 2020. Fe gafodd yr aelodau yma godiad yn yr adroddiad blynyddol y llynedd a bydd deilyddion uwch gyflogau'n derbyn y cynnydd i'r cyflog sylfaenol yn unig.

### 3.3 Cadeiryddion Pwyllgorau ac Arweinydd y Grŵp Gwrthbleidiol mwyaf

Dim cynnydd i'r uwch gyflog ond mae'r cyfanswm a delir yn adlewyrchu'r cynnydd o £350 i'r cyflog sylfaenol.

Atgoffir cynghorau nad oes rhaid iddynt dalu cadeiryddion pwyllgorau. Mater i bob cyngor yw penderfynu pa gadeiryddion pwyllgorau, os o gwbl, sy'n cael eu cydnabod yn ariannol. Mae hyn yn caniatáu cynghorau i ystyried gwahanol lefelau cyfrifoldeb.

### 3.4 Bandiau Uwch Gyflog

| Uwch Gyflogau 2020/21 (sy'n cynnwys y cyflog sylfaenol): |                                        |                |
|----------------------------------------------------------|----------------------------------------|----------------|
| <b>Band 1</b>                                            | Arweinydd                              | <b>£44,450</b> |
|                                                          | Dirprwy Arweinydd                      | <b>£31,450</b> |
| <b>Band 2</b>                                            | Aelodau o'r Pwyllgor Gwaith            | <b>£27,450</b> |
| <b>Band 3</b>                                            | Cadeiryddion Pwyllgorau (os y'u telir) | <b>£22,918</b> |
| <b>Band 4</b>                                            | Arweinydd y grŵp gwrthbleidiol mwyaf   | <b>£22,918</b> |
| <b>Band 5</b>                                            | Arweinydd grŵp gwrthbleidiol arall     | <b>£17,918</b> |

### 3.5 Cyflogau Dinesig

Roedd y Panel yn flaenorol wedi caniatáu cynghorau i amrywio cyflogau penaethiaid dinesig a dirprwy bennaethiaid dinesig a hynny er mwyn adlewyrchu'r cyfrifoldebau penodol sydd ynghlwm â'r rôl. Fodd bynnag, mae cynghorau wedi dweud yn gadarn wrth y Panel nad yw aelodau etholedig yn dymuno gwneud unrhyw ddewisiadau sy'n gofyn i'r cynghorau eu hunain ddewis. Cafodd pob dewis o'r fath eu dileu yn 2019. Mae'r Panel wedi penderfynu ei bod yn rhaid talu cyflog:

**£22,918** (Band 3) i bennaeth dinesig (os yw'n cael ei d/thalu) a

**£17,918** (Band 5) i ddirprwy bennaeth dinesig (os yw'n cael ei d/thalu).

Mae'r swyddi hyn yn cael eu cynnwys yn y cap.

## 4.0 Penderfyniadau sydd wedi'u diweddaru

### 4.1 Mae **Penderfyniad 4** – Taliadau i Aelodau Llywyddol wedi ei ddiweddaru.

Mae Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 yn galluogi cynghorau i benodi Aelod Llywyddol sy'n gyfrifol am gadeirio cyfarfodydd y cyngor cyfan. Lle penodir un, bydd gan y pennaeth dinesig llai o gyfrifoldebau o ganlyniad i hynny.

Atgoffir cynghorau nad oes rhaid iddynt dalu Aelod llywyddol sy'n cael ei benodi. Os bydd yn cael ei dalu, bydd y swydd yn cyfrif tuag at y cap, ac yn derbyn uwch gyflog Band 3 o £22,918.

Ni fydd swydd Dirprwy Aelod Llywyddol yn cael cydnabyddiaeth ariannol.

#### 4.2 Mae **Penderfyniad 7 – Awdurdod Parc Cenedlaethol / Awdurdod Tân ac Achub** – wedi ei ddiweddarau. Amlinellir y geiriad ychwanegol isod mewn print bras:

*Ni all aelodau sy'n cael uwch-gyflog ym Mand 1 neu Fand 2 gael cyflog gan unrhyw Awdurdod Parc Cenedlaethol neu Awdurdod Tân ac Achub y maent wedi'u penodi iddo. **Mae ganddynt hawl o hyd i hawlio costau teithio a chynhaliaeth ac ad-daliad o gostau gofal.***

### 5.0 **Gweithredu Penderfyniadau'r Panel**

Mae'r Panel yn cyfeirio at un mater sydd wedi bod yn bwynt trafod yn ystod y flwyddyn ddiwethaf - camau'r cynghorau o ran yr adroddiadau y maent yn eu derbyn gan y Panel. Mae'r adroddiad drafft yn dweud:

*“Pan gyhoeddir adroddiad blynyddol y Panel, rhaid i brif gynghorau gydymffurfio â'r gofynion statudol a gweithredu'r holl benderfyniadau perthnasol. Rhaid i'r swyddog priodol yn y cyngor roi camau ar waith er mwyn i bob aelod cymwys o'r cyngor gael taliadau fel y'u pennwyd gan y Panel. Ar hyn o bryd nid oes opsiynau ar gael o ran lefelau cydnabyddiaeth prif gynghorau sy'n gofyn am benderfyniad gan y cyngor llawn. Ni ellir amrywio lefelau'r taliadau y mae gan Aelodau hawl iddynt drwy bleidlais prif gyngor.*

*Dim ond aelod unigol all gyfathrebu'n ysgrifenedig â'r swyddog priodol os yw'n dymuno, **fel unigolyn**, gwrthod y cyfan neu ran o'r taliad y mae ganddo hawl i'w gael.*

*Nid yw'r ffordd y caiff adroddiad blynyddol y Panel ei dderbyn yn ffurfiol neu ei nodi gan y cyngor llawn yn fater sydd o fewn cylch gwaith statudol y Panel. Gall cyfansoddiadau unigol neu reolau sefydlog cynghorau amrywio o ran y materion y gellir eu cyflwyno i'r cyngor llawn i'w hystyried. Lle pob cyngor yw penderfynu sut y mae am reoli'r broses o dderbyn adroddiad y Panel, gan ofyn am gyngor eu swyddogion cyfreithiol lle bo hynny'n briodol. Fodd bynnag, dylai pob aelod o'r cyngor a'r swyddogion ofalu na chaiff datganiadau camarweiniol eu gwneud na'u hadrodd yn y cyfryngau, yn enwedig awgrym bod Cyngor wedi penderfynu lleihau neu amrywio taliadau. Nid oes unrhyw bwerau sy'n caniatáu i brif gyngor gymryd camau o'r fath.”*

Mae'r rhan berthnasol o Gyfansoddiad y Cyngor wedi'i osod allan isod:

#### **“6.1 Rhestr Cydnabyddiaeth Ariannol Aelodau**

**6.1.1** Manylir ar yr amrediad a lefelau lwfansau yn y Rhestr sydd ynghlwm wrth y cynllun hwn a bydd yn cael ei diweddarau'n flynyddol neu ei diwygio yn sgil newidiadau eraill.

*6.1.2 Bydd raid i'r Cyngor llawn gymeradwyo unrhyw newidiadau eraill i'r Rhestr neu i'r cynllun hwn.*

*6.1.3 Y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog A151 fydd yn talu'r lwfansau yn unol â darpariaethau'r cynllun hwn.*

*6.1.4 Bydd y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd yn ymdrin ag unrhyw newidiadau fydd yn cael effaith ar yr hawl i gyflog sylfaenol, uwch gyflog neu gyflog dinesig.”*

Mae'r 'Rhestr Flynyddol Cydnabyddiaeth Ariannol i Aelodau yn dilyn derbyn Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol' hefyd ar hyn o bryd wedi'i gynnwys yn Fframwaith Polisi'r Cyngor o dan rhan 3.2.2.1.1 - rhai y mae'n rhaid i'r Cyngor eu mabwysiadu yn ôl y gyfraith.

## **6.0 Argymhelliad**

Gofynnir i'r Pwyllgor ystyried y penderfyniadau drafft o fewn adroddiad Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol ar gyfer 2019/20 ac os yw'r Pwyllgor yn dymuno ymateb i'r ymgynghoriad.

**Huw Jones**  
**Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd**  
**2/12/19**

Papur cefndirol:- Adroddiad Blynyddol Drafft Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol 2020/21:  
[https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-10/panel-annibynnol-cymru-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2020-2021\\_0.pdf](https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-10/panel-annibynnol-cymru-gydnabyddiaeth-ariannol-adroddiad-blynyddol-drafft-2020-2021_0.pdf)